

De Postryder verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annonces, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

DE POSTRYDER DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centimen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centimen.

De reklamen, per drukregel 25 centimen.

TONGEREN DEN 4 APRIL.

Artikels 21 en 27.

Volgens artikel 21 van 't burgerlyk wetboek en § 2 van artikel 17, verliest men zyne hoedanigheid van Belg, wanneer men dienst neemt in den vreemde of zelfs als men in een ander land eene functie aanneemt, zonder de toelating des Konings.

Sedert lang werd er op de afschaffing van die bepaling aangedrongen; maer het gouvernement dacht dat dit artikel, hetwelk den vryen wil van den burger nog teenaemal aen dien van den vorst onderwerpt, moest blyven bestaan.

Wy voor ons zyn voor eene algeheele vryheid onder dit opzicht: de burger moet mogen gaen daerheen, waer zyne neiging, zyn belang hem roept, zonder dat het gouvernement daerin iets te zien hebbe, hy alléén regter zynde over zyne gevoelens en denkbeelden.

Die denkwyze hebben wy voorgestaan, toen de Paus hulptroupen vroeg aen de verschillende landen en een aental Belgen zich op de stem van Pius IX naer Rome begaven, gereed om des noodis voor die reglyveerdige zaak hun leven op te offeren.

Wy denken er zoo over, voor welke zaak ook, omdat wy aen niemand het regt geven over het geweten van anderen te oordeelen en dit geweten naer goetvinden te regelen.

Ons ministerie, zegden wy, was niet van dit gedacht: de dienstneming in het leger van den Paus, was een doren in zyn oog en men ontzegde hardnekkig den Belg het regt, indien hy de noodige machtiging niet had; meer dan dat, men werkte de dienstneming in het leger zelve zooveel mogelyk tegen.

De kwestie van Mexiko heeft echter den toestand veranderd; van het oogenblik dat men de expeditie naer dat land wilde bevoordeelen en gedurig aanvullen, werd de wet, die men tegen de Zouaven van den Paus inriep, een hinderpaal — en in voordeel van Mexiko moest zy verdwynen.

't Zy zoo — ofschoon wy de toepassing somtyds zullen moeten afkeuren, zyn wy het — altyd uitgaende van het grondbegyn, vryheid in alles en voor allen — eens met het princip van het wetsontwerp. Van de vryheid die ons gegeven wordt, zullen ook diegenen genieten, welke onze denkbeelden deelen, en er zal nogmaels eene verplichting minder van den burger jegens het gouvernement bestaan.

Wy weten wel dat het ministerie die wet slechts geeft, omdat het daerin een voordeel ziet voor zekere belangen, welke juist niet in 't voordeel der vryheid zyn; maer de vryheid op hare beurt zal er haer voordeel uit trekken, en meer dan de zaak welke de ministers zoo onbehendig voorstaen! (Handelsblad.)

Het werk der vrouwen.

De keizerin van Frankryk heeft den 21 maart de drukkerij van M. P. Dupont, te Clichy, bezocht, waer het zettterspersoneel uit vrouwen bestaat, die door de uitoefening van dat beroep veel meer geld verdienen, dan voor haer met menigen anderen handenarbeid mogelyk is.

Aen de drukkerij te Clichy is eene school verbonden, waerop meisjes en vrouwen kosteloos onderrigt ontvangen in het letterzetten, tot dat zy, voor hare taek gerekend, op de zetterij zelve tegen goed loon overgaen.

De keizerin heeft die zetterij en daerna de school bezigtigd; de pastoor van Clichy stelde de leerlingen aen H. M. voor, die zich aengenaem verrast toonde toen zy gezamenlyk het *Domine satum* aenbieven. Toen H. M. in de galery was aengekomen waer zich de drukpers bevinden, noodigde M. Dupont H. M. uit om een lichten druk op de boom van eene handpers te geven. Toen zy daeraen vollaen had, bleek het, dat zy met gouden letters op satyn een *acrostichon* ter harer eere gedrukt had.

Zy plaetse vervolgens, daertoe uitgenoodigd, een blad wit papier op de snijpers, dat onmiddelyk met letters van verschillende kleur bedrukt weder te voorschyn kwam; het besatte de vermelding van het bezoek der keizerin aen de drukkerij en bragt te gelyk in herinnering, dat het eerste bezoek hetwelk door een gekroond hoofd in een der partikuliere drukkerijen gebragt werd, van den 21 maart 1565 dagteekent, dus 300 jaren geleden.

Dien dag bezoekt Margaretha van Valois, koningin van Navarra, de drukkerij van Robert Estienne, waer zy het volgende quatrain improviseerde: « Art singulier! Dieu aux derniers vains, Représentez aux enfants de ma race, » Que j'ay suivy des craignans Dieu la trace, Afin qu'ils soient les mêmes pas suivants »

De keizerin heeft het etablissement in al zyne onderdeelen bezigtigd, zelfs niet terugdeinzende voor die lokalen, waer van de toegang minder aenlokend is, zooals de Kamer waer de stoomwerktuigen geplaatst zyn, de letterzetterij, de werkplaats waer clichés vervaerdigd worden enz.

Militie — Lichting van 1865.

De stad Tongeren zal voor de lichting van dit jaer 12 soldaten te leveren hebben. Ziehier het getal manschappen door andere gemeentes te leveren:

Militie kanton Tongeren

Berg 0, Coninxheim 1, Freeren 1, Heuis 0, Herstappe 0, Heur-le-Tiexhe 2, Lauw 2, Nederheim 1, Neerreppe 0, Wousteringen 0, Overreppe 0, Piringen 1, Rixingen 0, Ruten 2, s Heeren-Elderen 1, Vechmaal 1, Widone 0.

Militie kanton Bilsen.

Beverst 0, Bilsen 0, Groot-Spanwen 2, Hoelbeck 1, Huessel 5, Martenslinde 1, Mopertingen 2, Munsterbilsen 3, Klein-Spanwen 1, Rommersloven 1, Waltwilder 1.

Militie kanton Cortessem.

Alken 5, Cortessem 2, Gors op Leeuw 1, Guygoven 2, Herten-St-Hubert 1, Herten 0, Schalkhoven 0, Viermaal 3, Wellen 7, Worm 1, Wintershoven 1.

Militie kanton Herderen.

Bassenge 3, Eben-Emael 2, Fall-Mheer 2, Gnoels-Elderen 0, Herderen 1, Lanave 1, Mall 1, Membruggen 1, Millen 2, Rimpst 0, Ruckelingen 3, Sichen Sussen en Bolre 3, Sluise 1, Wonck 3.

Militie kanton Borghoon.

Basbeers 0, Berlingen 1, Bommershoven 1, Brouckom 1, Cattercoven 0, Fologne 1, Gossancourt 1, Gothen 0, Grootloon 0, Heers 3, Hendrieken 0, Hox 2, Harpmaal 2, Honpertzingen 3, Jerssen 0, Kerniël 0, Borjoom 4, Marliane 2, Metteroven 1, Ophers 1, Klein-Gelmen 0, Rodeunge-Loon 0, Ryckel 1, Ubeek 1, Voordt 0.

Militie kanton Reckheim.

Boorsheim 2, Exsten 1, Linklaer 1, Leuth 3, Mchelen 2, Meeswyck 0, Neerharan 1, Opgrimby 1, Reckheim 3, Stockheim 4, Uykhoven 2, Vucht 1.

Militie kanton Veltrevelt.

Canne 2, Eygenbilson 1, Gellick 1, Hees 2, Lanaken 5, Rosmeer 1, Veldwezel 3, Vlytingen 2, Vroenhoven 2.

De vledermuis.

By het eerste zigt neemt men de vledermuisen voor vogels. Als men ze van dicht by beschouwt, is men overtuigd dat ze er zich teenaemal van onderscheiden. Vooreerst, de vogels zyn met pluimen gedekt en de vledermuisen met haer; ten tweede, de vogelen hebben een hoornen bek, en de vledermuisen hebben tanden; eindelijk — en dit lost de kwestie op — de vledermuis brengt levende jongen ter wereld en laet ze aen haer zuigen, terwyl de vogelkens uit een ei komen. De vledermuis behoort derhalve aen de klas welke de natuurkundigen *zoogdieren* noemen.

Even als de vogelen, verheft de vledermuis zich in de hoogte en beweegt zy zich daer zeer gemakkellyk; de vorming harer vleugelen is echter teenaemal anders; 't is eene hand, wier vingers eene bovenmatige lengte hebben en aen de baleinen van eenen regheschoerm gelyken. Zy zyn tot hun uiterste bekleed met eene soort van vlies hetwelk bezyden het ligchaem is vastgehecht.

De vledermuis is het slagtoffer harer leelykheid. Men beschuldigt haer dat ze bienen de keukens vliegt om het rauw of gebraden vleesch te eten. Dit is valsch. De waarheid is dat de vledermuisen, vooral die uit onze streken, zich met niets anders dan insecten spyzen. Zy vangen in de vlugt de vliegen, muggen en de nachtvliners. Als men in de holen gaet waer zy zich by dage ophoulen, vindt men den bodem bedekt met eene zwartachtige zelfstandigheid, schier teenaemal samengesteld uit poeten en vliegels van de verslonden insecten. Deze zelfstandigheid is de drek der vledermuisen, waerby gevoegd zyn de afval en de drooge gedeelten van de insecten, die niet zyn kunnen verteerd worden.

By den aenvang dezer eeuw heeft men een

bewys aengetroffen van de diensten welke de vledermuisen bewyzen. Men had in den winter, in de nabijheid van Haux (Duitschland) verscheide bene duiende op de eiken geveld, wier holle tronken aen menigvuldige vledermuisen tot schuilplaats verstreken. De houthakkers bragten de vledermuisen om hals; daerop volgde eene vlygge toerneming van die vslieke rupsen, waer van de vliners, die enkellyk by nacht ontvliegen, doorgaens door de vledermuisen worden verslonden. Deze rupsen vermenigvuldigen in zoo groot getal en op eenen zoo grooten voet, dat zy gedurende verscheide jaren al de bladeren der eiken van het gewest verslonden.

Een misslag

Een dagblad verhaelde dezer dagen eenen misslag, waerdoor een peerd tot rylwachtter benoemd werd. Ziehier een feit, hetwelk niet minder wetenswaardig is:

« Het was in 1818. M. de Lamartine had bezigt genomen van het ministerie van buitenlandse zaken. Gedurende een van die zeldzame oogenblikken van rust, welke de woeling der zaken overhet, las de volksredeneer, altyd dichter, de psalmen van David.

« Eene zinsnede of een woord van een vers, trof zyne zoo indrukbare inbeelding. Hy trok een zakboek uit, en schreef met potlood een cyfer, waeronder de naam van den profiet David. Doch men trad in zyn kabinet om over eenige administratieve zaken te spreken.

« Hierop kwamen aenbevelingen voor openstaende plaatsen in de konsulaire posten. M. de Lamartine nam de namen op en schreef ze in zyn zakboek, hetwelk by daerna aen zynen sekretaris overhandigde, om de benoemingen voor te bereiden.

« Hy teekende derzelve eenige dagen later en zy waren talryk. Al de konsuls, en al de kanseliers welke zy bevatten, kwamen afscheid van van den minister nemen en hem bedanken. Er ontbrak slechts een, het was zeker M. David, die naer een konsulat in een onzer veralgene koloniën werd gezonden. M. de Lamartine had al wel zyne herinneringen, zynen sekretaris of zyne beamten in te roepen, er was geene enkele aanvraag, geteekend *David*, by het ministerie aengekomen.

« De dichter, alstoen zyn zakboek hermenende om er eene opzoking in te doen, werd alstoen zyn zoo dinge verschoondheid gewaar. Hy had den profiet David, den koning van Israël, tot konsul benoemd.

« Dat men den *Monsieur* van dat tydtyp in de hand neme, en men zal er in vinden: M*** is tot konsul te *** benoemd, in vervanging van M. David, die met heeft aengenenom.

Afchuwelyke wreedheid.

Men leest in een blad:

« Een aanbdenaar van het eiland Cuba, met zyne vrouw eene plantery, op twee mylen afstand van Havana te woonende, heeft in de versledene maand eene jonge mulatin, welke zich in zyn geveenderden zyn geveen bestand bevond op de wreedste wyze den aenstraffen.

« De vrouw van den aanbdenaar was vooral op de ongelukkige verbitterd, tot zelfs zooverre dat zy de verontwaardiging der buren opwekte en de justitie dwong het menschenlof te wreken, hetwelk op zulk eene schrikkellyke wyze beleeigd was.

« Het gansche ligchaem der mulatin was nog slechts eene enkele wond, ten gevolge der geesting, welke zy onderstaen had, toen de wreedte vrouw, waer van wy spreken, strykkers deed gloeiend maken en deze op de voet-holten, de lippen en de schouders der ongelukkige zette. Het slagtoffer stierf te midden der verschrikkellyke pynen.

« Eenige dagen na die misdaed, vermoordde eene Andalusische vrouw insgelyks eene van hare negeringen.

Kerkelyk nieuws.

M. J. Laminne, pastoor te Villers-le-Temple, is pastoor te Lauw benoemd.

M. Boelen, kapelaen te Eygenbilson, is pastoor te Rommershoven benoemd in vervanging van M. Vrancken, ontslaggever.

M. Moons, kapelaen te Quatmechelen, is pastoor te Membruggen benoemd in vervanging van M. Wilinots, overleden.

Wy vernemen eene droevige tyding uit Leuven: M. David, leraer van geschiedenis en clausische letterkunde by de hogeschool van Leuven, is door eene gerack handgetroff ingeworden, terwyl by zyne les gaf. Zyn staet bezint de grootste vrees in.

— Men schryft uit Charleroi, 2 april: D- *Pro-pagateur*, van Avesnes en de *Mémorial* van Ryssel, melden dat de dater der moorden te L'asby Lancetries begaan, is aengehouden. Het is een bloedverwant der slachtoffers: met het doel zich de *Fortin* der *Largillieres* toe te egeenen had by het schrikkellyk ontwerp van al de leden der familie te vermoorden betaemd en uitgevoerd.

— Den grysterd, die alleen een der talryke afzonderlyk liggende huizen op den weg van Genas bewoond, werd verleden dingsdag avond, ontrent 10 ure, plotselings ontwaekt, zegt de *Progrès*, van Lyon. Zyne kamerdour werd eensklaps gepoepd, en alvorens hy den tijd had, zich rekenning te kunnen geven van heigen er gebeurd was, ontwaerde hy met schrik, op zyn gezicht eene sterke adembaling. Als by instinkt stak hy den arm uit, om zynen aenvalter te vatten, die terugginsde. De arme man begon uit al zyne magt: *Hulp! moord! te roepen*. Na verloop van eenige minuten kwamen de buren toegesnel en vonden hem tegenover zynen ezel slaen, die zyne koord gebroken had, en die door tegen de deur te loopen, er in gelukt was dezelve te openen.

— De maand april. — Men weet dat de maand april van het latynsch werkwoord *aperire* openen is afgeleid, omdat het in deze maand is dat de aarde haren schoot opent en zich met bloemen versiert. De Romeinen hadden deze maand aen Venus toegewyd, en by hen was zy verbeeld door eenen man die met begeleiding van een speeldijg schenke te dansen.

De maand april was de tweede van het jier van Romulus, die met meer aenting, en telde 30 dagen. Later heete *Nona* ze op nagen en twintig en *Car* weder op dertig dagen. Volgens Simlas, hadden de Grieken deze maand onder Apollo's bescherming gesteld. Het is in april, den eersten zondag na de eerste maen, die den evennacht volgt, dat elk jaer het paeschfeest plaetse vindt, van het hebreusch woord *paschah* hetgeen beteekent doorgang, feest welk door Moyses werd ingesteld, ter gelachtenis van zyn vertrek uit Egypte en zynen tocht door de Rode Zee; het duerde zeven dagen, van den 15 tot den 22 der Nisan's maand.

Enige schryvers zeggen dat het gebruik der paeschheieren van de Phoenicianen afkomstig is, die geloofden dat de nacht-groenbeginsel van alle dingen, de helle en het menschelyk geslacht had voortgebragt. Ontrent Paeschen versynde de oep of evennachtslyd, het ei wordt gebroken en het menschelyk geslacht is herboren.

— Zonverrijng. — In een Engelsch blad leest men het volgende doodbericht:

« Met hartzeeren dlen wy het overlyden mede van Tom Bangs. Hy leefde aenonderden van 41 jaren, bereklyk, zonder ooit ziek te zyn geweest en nu werd hy door eene ziekte weggeleed. Wat is het leven toch! Heiden zyn wy gelyk het gras, dat groot, morgen woude wy ter aer te gebracht als een pompen.

« Ten Fer d'een kosbaer magazyn, hetwelk zyne woude zal voortzetten. Zyne koopwaren, wy kunnen het geest verklaren, waren nimmer versalst. Al mogt ook het water uit de rivier in te onmiddelyke nabijheid van zynen winkel gestroomd en in zynen hof zich veel zand bevonden hebben, nimmer heeft by brandewyn met water of suker met zand vermengd.

« Ook de visch, dien hy verkocht, was steeds gelyk zyne wedelheft altyd even frisch als gezond. Hy laetene vrouw, negen kinderen, een magazyn van specuryen, een koe, vier peerden en nog meer andere vierwoege dieren na, die allen zyn vroeg dood diep betreuen.

— VERGIETING DOOR EBNE PAD. — Een tienjarige jonge, Louis P., wiens ouders kleine handeldryvers zyn in de voorstad St. Antoine, speelde met eenige zynen kameralen by Berly, niet ver van een in afbrack zynde huis. Da kind, van een zwak gestel, had aen de rechter hand een kleine schaem.

Eene bagelischende vluchten in eene opening van den muer stak by er de hand in, maer in plaets van den bagelisch hielde hy er eene leelyke en groote pad uit, die by terstond weg wylp. Men weet dat het ijdfer pad vol puchels is, die van boven open zyn en dik gelachtig vocht bevatten dat strukt, en ontloopt wanneer het dier kwaed is en zich krimpt.

Welnu, terwyl de knaep de pad vatte is dit vocht, welk zeer vergifig is, langs de schraem in zyn bloed gedrongen.

Welnu kreeg hy draetjenissen en begon te braken. Men kwam ter hulp en bracht hem naer zyne ouders, die een geneesheer onthouden. Maer te ds had het kwaed zooveel voorgang gedaen, dat de jongen kort nadien in hevige pynen bezweek.